

DØR-rapporten forår 2012 – udvikling i strukturel beskæftigelse frem mod 2020 sammenlignet med FM's fremskrivning

I DØR's forårsrapport 2012 indgår en ny fremskrivning af dansk økonomi til 2020. Fremskrivningen indebærer en forholdsvis markant stigning i den strukturelle beskæftigelse sammenlignet med det forløb, som ligger til grund for i 2020-planen *Danmark i Arbejde*, jf. tabel 1 og figur 1. Beskæftigelsen i et forløb uden nye reformer stiger i DØR's fremskrivning med 109.000 personer fra 2009 til 2020 (strukturelt). Det er 45.000 personer flere end i det forløb, som lå til grund for regeringens 2020-plan *Danmark i Arbejde*.

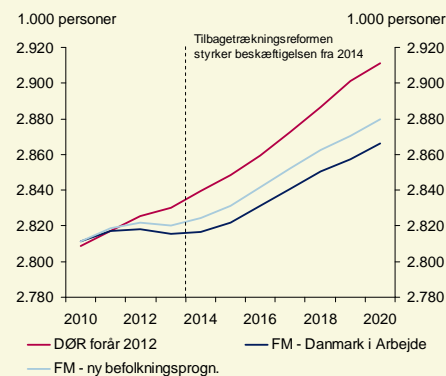
Tabel 1
Skøn for strukturel beskæftigelse uden nye reformer

1.000 personer	2009	2010	2011	2012	2013	2020	Ændring 2009-20
DØR forår 2012	2802	2809	2817	2825	2830	2911	109
2020-plan "Danmark i Arbejde"	2802	2811	2817	2818	2816	2866	64
- med ny befolkningsprognose	2802	2811	2818	2822	2820	2880	78

Kilde: DØR og egne beregninger.

Forskellen til *Danmark i Arbejde* afspejler delvist, at DØR anvender Danmarks Statistik og DREAM's befolkningsprognose 2012, hvor antallet af indvandrere i alderen 15-64 år er opjusteret frem mod 2020 i forhold til 2011-prognosen, som indgik som grundlaget for *Danmark i Arbejde*, maj 2012.

Figur 1
Strukturel beskæftigelse frem mod 2020

Figur 2
Statistik- og prognosegrundlag for fremskrivningerne

	Seneste arbejdsstyrkestatistik	Seneste befolkningsfremskrivning
DØR Forår 2012	NEJ	JA
FM - Danmark i Arbejde	JA	NEJ
FM - ny befolkningsprognose	JA	JA

Kilde: DØR, OECD, Nationalbanken, EU-kommissionen og egne beregninger.

I Finansministeriets fremskrivning ligger den strukturelle beskæftigelse relativt fladt frem til 2013. Fra og med 2014 forudsættes tilbagetrækningsreformen at løfte den strukturelle beskæftigelse i takt med, at efterløns- og pensionsalderen hæves, *jf. figur 1*.

Indregnes den nye befolkningsprognose i grundlaget for *Danmark i Arbejde*, stiger den strukturelle beskæftigelse med 78.000 personer fra 2009 til 2020. Dermed reduceres forskellen i forhold til DØR's fremskrivning til reelt at udgøre 31.000 personer, *jf. tabel 1 og 2¹*. Når den nye befolkningsprognose 2012 medregnes, er Finansministeriets fremskrivning opdateret med det senest tilgængelige statistik- og befolkningsgrundlag, *jf. figur 2*.

Den resterende forskel på 31.000 personer mellem DØR's og FM's fremskrivning skyldes overvejende følgende forhold (*jf. tabel 2 og nedenfor*):

- Frem mod 2013 stiger den strukturelle beskæftigelse kraftigere i DØR's fremskrivning end i FM's.
- DØR anvender Registerbaseret Arbejdsstyrke Statistik (RAS) fra 2008 (november 2007), mens Finansministeriet anvender RAS 2010 (medificeret efter normal praksis med RAS 2009).
- Kraftigere stigning i antallet af førtidspensionister frem mod 2020 i Finansministeriets fremskrivning end i DØR's.
- Flere over 75-årige beskæftigede i DØR's fremskrivning.
- Øvrige forhold omfatter forskelle i øvrige overførselsmodtagere, personer uden for arbejdsmarkedet mv.

Tabel 2

Bidrag til forskelle i udvikling i strukturel beskæftigelse fra 2009 til 2020

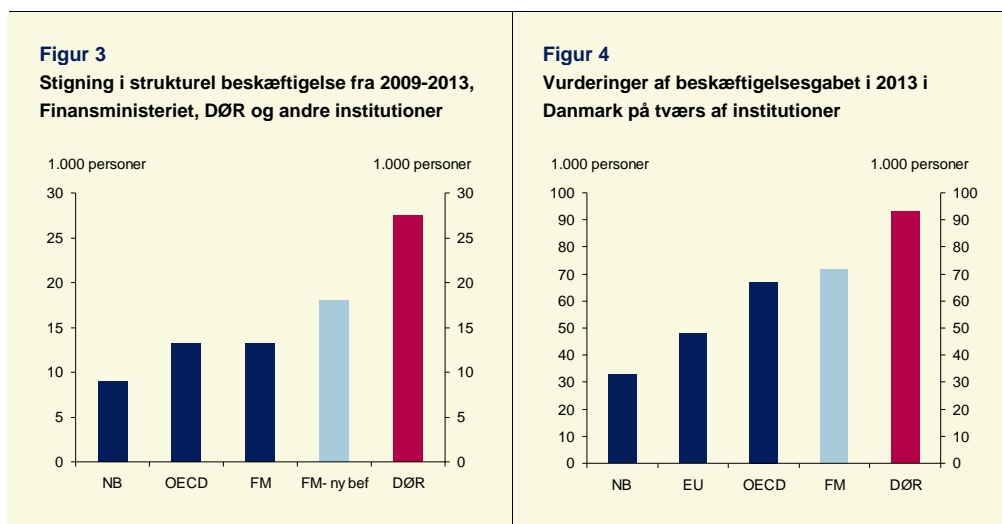
1.000 personer	2009-2020
1. Danmark i arbejde, maj 2012	64
2. Danmark i arbejde med ny befolkningsprognose 2012	78
3. DØR, maj 2012	109
Forskel (3-2)	31
<i>Bidrag til forklaring af forskel</i>	
- Skøn for strukturel beskæftigelse frem mod 2013	10
- RAS 2010 i forhold til RAS 2008	7
- Antal førtidspensionister	8
- Beskæftigede over-75-årige	5
- Øvrige forhold under ét	1

Kilde: DØR F2012 og egne beregninger.

¹ Målt på den præsterede arbejdstid er forskellen mellem DØR og Finansministeriet reelt noget mindre end de 31.000 personer. Det skyldes blandt andet, at en del af de ekstra personer i DØR's fremskrivning har relativt lav arbejdstid. Samlet set stiger beskæftigelsen målt i timer, med hvad der svarer til ca. 12.000 personer (knap ½ pct.) mere end i FM's fremskrivning.

Stigning i den strukturelle beskæftigelse frem mod 2013

DØR forudsætter en relativt kraftig stigning i den strukturelle beskæftigelse på 27.000 personer fra 2009 til 2013. Det er ca. 10.000 personer mere end i Finansministeriets fremskrivning med den ny befolkningsprognose. DØR's skøn for stigningen er højere end andre institutioners skøn, *jf. figur 3 og bilagstabel 1*.

Anm.: EU-kommissionen skønner, at den strukturelle beskæftigelse fra 2009 til 2013 falder med 25.000 personer og er udeladt fra figuren.

Kilde: DØR, OECD, Nationalbanken, EU-kommissionen og egne beregninger.

DØR's forløb for den faktiske og strukturelle beskæftigelse indebærer et beskæftigelsesgab på over 90.000 personer i 2013. Den vurdering ligger over de andre institutioner, som skønner over beskæftigelsesgab for Danmark, *jf. figur 4 og bilagstabel 2*.

Finansministeriets fremskrivning af den strukturelle beskæftigelse frem mod 2013 indregner virkninger af demografi, gennemførte reformer samt de skøn for antal overførselsmodtagere, som indgår i konjunkturgrundlaget fra *Økonomisk Redegørelse*, maj 2012.

DØR's fremskrivning anvender RAS 2008-statistik

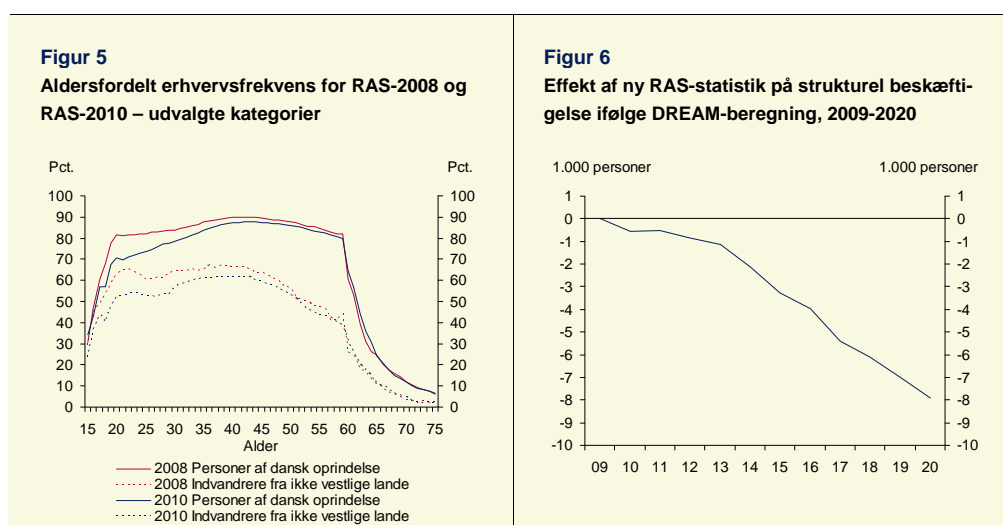
FM's beregning er baseret på de senest tilgængelige data for befolkningens fordeling på erhvervsdeltagelse og socioøkonomiske grupper indsamlet i november 2009 (RAS-2010) fordelt på alder, køn og herkomst (medificeret med RAS-2009). DØR's fremskrivning tager udgangspunkt i RAS-2008 (indsamlet november 2007).

RAS-statistikken er siden 2007 overgået til eIndkomstregistret. Danmarks Statistik vurderer, at den nye RAS-statistik giver et mere retvisende billede af befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet og socio-økonomisk status fordelt på alder, køn og herkomst.

Erhvervsfrekvenserne i RAS-2008 ligger relativt højt sammenlignet med RAS-2010, navnlig for de yngre aldersgrupper, *jf. figur 5*. Det afspejler, ud over de forbedrede datakilder med eIndkomstregistret, at 2007 var et højkonjunktur-år med

usædvanlig høj beskæftigelse og lav ledighed. Finansministeriet vurderer, at RAS-2010 (medificeret med RAS-2009), som er grundlaget for 2020-fremskrivningen, giver et mere retvisende og konjunktur neutralt billede af befolkningens erhvervsdeltagelse mv.

Forskellen mellem RAS-2010 data og RAS-2007 data forklarer isoleret set en virkning på ca. 7.000 personer ud af den samlede forskel på 31.000 personer mellem DØR's og Finansministeriets fremskrivning frem mod 2020², jf. figur 6.

Anm.: Data fra RAS 2008 er ikke-medificerede, primo 2008-tal. Data fra RAS-2010 er medificerede med RAS-2009, og svarer dermed til medio 2009-tal.

Kilde: Danmarks Statistisk og egne beregninger.

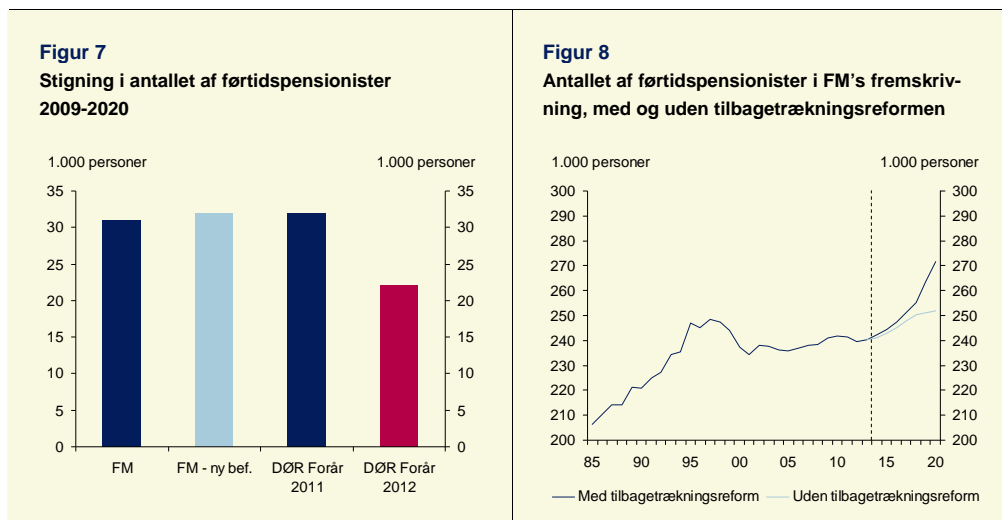
Færre førtidspensionister i DØR's fremskrivning

Antallet af førtidspensionister i DØR's fremskrivning stiger med ca. 22.000 personer fra 2009 til 2020 mod 31.000 personer i FM's fremskrivning, jf. figur 7 og tabel 3. De færre førtidspensionister i DØR's fremskrivning forklarer yderligere ca. 8.000 af forskellen i den strukturelle beskæftigelse i 2020³.

Hovedparten af stigningen i antallet af førtidspensionister i FM's fremskrivning afspejler, at tilbagetrækningsreformen øger befolkningsgrundlaget for førtidspensionsordningen. Uden tilbagetrækningsreformen ville antallet af førtidspensionister kun stige svagt frem mod 2020, jf. figur 8.

² Forskellen svarer til ca. 8.000 personer i 2020, heraf 1.000 personer i 2013 som indgår i forskellen i den strukturelle beskæftigelse på 10.000 personer i 2013.

³ Forskellen svarer til ca. 9.000 personer i 2020, heraf ca. 1.000 personer i 2013 som indgår i forskellen i den strukturelle beskæftigelse på 10.000 personer i 2013.

Anm.: I figur 8 viser den historiske serie antallet af førtidspensionister under 65 år. Faldet i antal førtidspensionister fra 1997 til 2000 skal blandt andet ses i lyset af socialreformen fra 1998, jf. DØRs forårsrapport 2005.
Kilde: DØR og egne beregninger

FM's fremskrivning baseres på de seneste data for tilgang og afgang for førtidspension (fordelt på alder, køn og herkomst). DØR antager, i forårsrapporten 2012, uændrede deltagelsesfrekvenser på førtidspension (fordelt på alder, køn og herkomst)⁴.

I DØRs forårsrapport 2011 var antallet af førtidspensionister i 2020 skønnet til i størrelsesordenen 270.000, når virkningen af tilbagetrækningsreformen forudsættes at svare til 15-20.000 personer⁵ på linje med FM's skøn og baseret på de seneste tilgange mv. Antallet af førtidspensionister er i DØRs seneste fremskrivning nedjusteret med i størrelsesordenen 7.000 personer i 2020, jf. figur 7 og tabel 3.

FM vurderer, at fremskrivningsmetoden baseret på de seneste tilgangsfrekvenser er retvisende. Over en årrække har der været en tendens til stigende tilgang til førtidspension, jf. figur 9 og figur 10. Hvis det nuværende niveau for tilgangen er varigt, vil en antagelse om uændrede deltagelsesfrekvenser undervurdere det fremadrettede antal modtagere af ydelsen, netop fordi der ikke tages eksplicit højde for de observerede ændringer i tilgangsmønstrene.

Det forslag til reform af førtidspension og fleksjob, som regeringen har lagt frem i februar 2012, er ikke indregnet i de viste fremskrivninger, hverken FM's eller DØR's.

⁴ Både Finansministeriet og DØR korrigerer for, at stigende uddannelsesniveaue over tid trækker ned i antallet af førtidspensionister.

⁵ Tilbagetrækningsreformen indgik ikke i DØR's forårsrapport 2011. DØR og DREAM anslår, at antallet af førtidspensionister øges med 15-20.000 personer som følge af aftalen om senere tilbagetrækning og i Finansministeriets beregninger antages antallet af førtidspensionister at stige med ca. 20.000 personer som følge af den højere folkepensions- og efterlønsalder (ud over Velfærdsaftalen). Tillægges 15-20.000 som virkning af tilbagetrækningsreformen, svarer DØRs skøn fra forårsrapporten 2011 til 268-273.000 personer.

Tabel 3**Antal førtidspensionister i FM's og DØR's fremskrivninger**

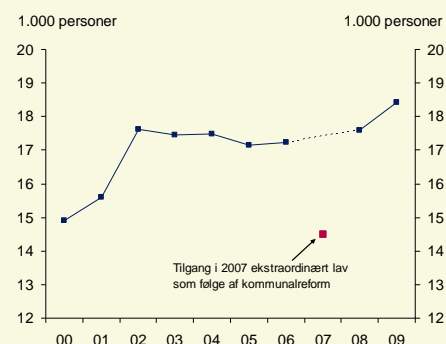
	2009	2013	2020	Ændring 2009-20
Finansministeriet				
"Danmark i Arbejde" uden nye reformer – ny befolkningsprognose	241	240	272	31
Finansministeriet maj 2011 ¹⁾	238	242	271	32
DØR				
Forårsrapport 2012	241	240	263	22
Forårsrapport 2011 ²⁾	238	243	270	32

Anm.: Ekskl. førtidspensionister bosat i udlandet.

1) Se anmærkning til bilagstabel 1.

2) Tilbagetrækningsreformen indgik ikke i DØR's forårsrapport 2011. DØR og DREAM anslår, at antallet af førtidspensionister øges med 15-20.000 personer som følge af aftalen om senere tilbagetrækning. I tabellen er anvendt en forøgelse på 17.000 personer.

Kilde: Det Økonomisk Råd, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 9**Samlet tilgang til førtidspension, 2000-2009**

Anm.: Ikke korrigeret for demografi mv.

Kilde: Egne beregninger.

Figur 10**Aldersfordelt tilgang til førtidspension i 2000 og 2009**

Anm.: Toppen ved 18 år afspejler såkaldte glatsager.

Kilde: Lovmodel

Flere over 75-årige beskæftigede i DØRS fremskrivning

I DØR's fremskrivning stiger antallet af over 75-årige beskæftigede med ca. 5.000 i forhold til FM's fremskrivning. Over 75-årige har i gennemsnit meget lav arbejdstid, og denne forskel på 5.000 personer har kun begrænset betydning for det samlede arbejdsudbud.

I Nationalregnskabet fra Danmarks Statistik tælles over 75-årige ikke med i beskæftigelsen. Disse indgår imidlertid i beskæftigelsen i RAS-data, som ligger til grund for DREAM's befolkningsregnskab, som anvendes af DØR.

Bilagstabeller

Bilagstabel 1

Skøn for strukturel beskæftigelse uden nye reformer

1.000 personer	2009	2010	2011	2012	2013	2020	Ændring 2009-20
DØR forår 2012	2802	2809	2817	2825	2830	2911	109
2020-plan <i>Danmark i Arbejde</i>	2802	2811	2817	2818	2816	2866	64
- med ny befolkningsprognose	2802	2811	2818	2822	2820	2880	78
Andre institutioner							
OECD	2797	2798	2804	2807	2811	-	-
EU-kommissionen	2826	2827	2819	2810	2802	-	-
Nationalbanken	2770	2771	2775	2778	2779	-	-

Anm.: Finansministeriets 2020-forløb fra maj 2011 tager udgangspunkt i forløbet fra *Reformpakken 2020* ekskl. virkninger af reform af fortidspension og fleksjob samt SU.

Kilde: DØR, OECD, Nationalbanken, EU-kommissionen og egne beregninger.

Bilagstabel 2

Vurderinger af beskæftigelsesgab i 2013 i Danmark på tværs af institutioner

1.000 personer	FM - Danmark i Arbejde	DØR	OECD	EU-kommis- sionen	National- banken
Beskæftigelsesgab	-72	-93	-67	-48	-33

Anm.: Forskelle i beskæftigelsesgab i 2013 kan både skyldes forskelle i den skønnede udvikling i den faktiske beskæftigelse og den strukturelle beskæftigelse.

Kilde: DØR, OECD, Nationalbanken, EU-kommissionen og egne beregninger.